

TAMPERE.
FINLAND

KULTTUURISTA KESTÄVÄSTI KASVAVA KAUPUNKI

Tampereen kaupungin
kulttuuristrategia 2030

Sisältö

Johdanto 3

Kulttuuristrategiaa tarvitaan NYT! 4

Kulttuurista kestävästi kasvava kaupunki 7

Kulttuurista kestävästi kasvavan kaupungin tavoitteet 9

Kulttuuri koskettaa kaikkia 10

Luovien ihmisten koti 12

Merkityksellinen kaupunki 14

Kokoaan suurempi 16

Toimintatavat 19

Tampere Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026 20

Sanoista tekoihin 22

Kuinka seuraamme onnistumistamme? 23

Kannen kuva: Laura Vanzo

"Kulttuuristrategialla tulisi luoda käsitys siitä, että kaupungin ja kaupunkilaisten historiasta, nykyisyydestä ja tulevaisuudesta välitetään. Siinä tulisi korostaa kaupungin omaleimaisuuden ja merkityksen säilyttämistä. Tampere ei ole paikka muiden joukossa vaan juuri tämä kaupunki. Tampere."

-Kulttuuriyhdistysten verkkokyselyyn vastaaja

Kuva: Kaapo Kamu

Kuva: Kari Savolainen

Kulttuuristrategia tarkoittaa kulttuurin roolia Tampereen strategisessa muutoksessa uudella vuosikymmenellä. Suunnitelmassa nostetaan esiin neljä tavoitekokonaisuutta, tavoitteita tukevia keskeisiä toimenpiteitä sekä muutosvoimia ja toimintatapoja, joiden avulla luomme kukoistavaa ja kestävästi kasvavaa kulttuurikaupunkia.

Johdanto

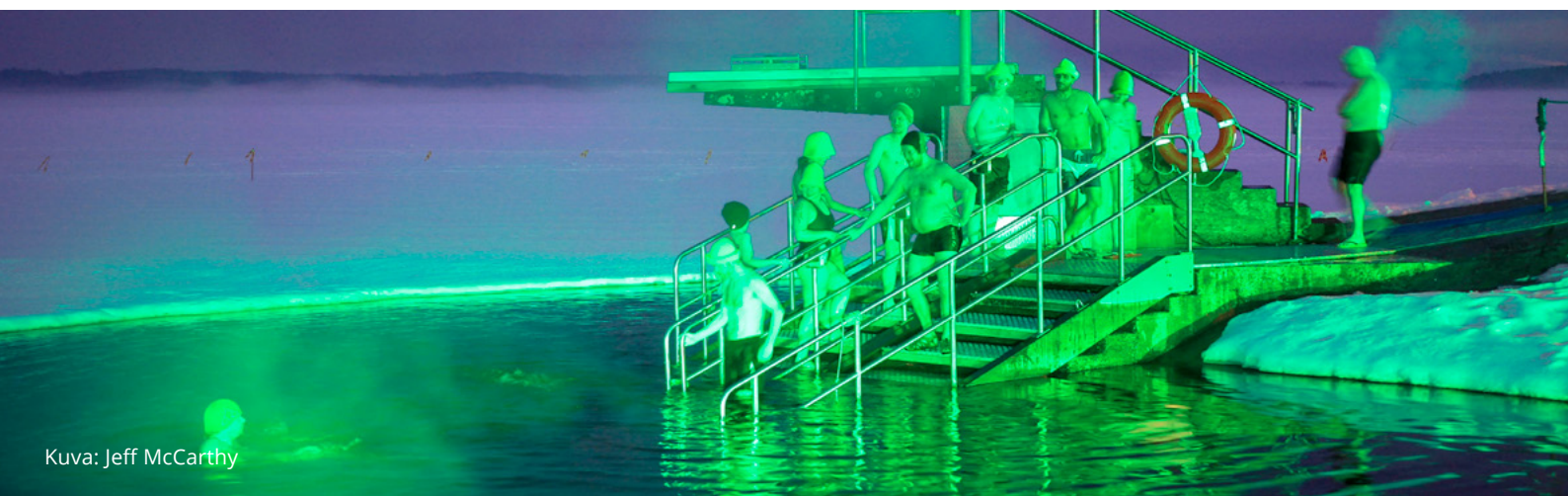
Tampere on kiinnostava ja moniääninen kulttuurikaupunki. Alueen tapahtumilla, museoilla, teattereilla sekä historiasta ja kirjailijoiden kynistä syntyneillä tarinoilla on tärkeä paikka monen sydämessä. Tampereella kulttuuria on pulahdus Näsijärvessä, pitkäksi venynyt iltapäivä kirjastossa tai yhteinen kuorolauluhetki arjen keskellä. Kulttuurimaisemaa uusilla tavoilla hyödyntävät skeittaajat ja yhteistä urheilujuhlan hurmosta kokevat kiekkofanit luovat ja kokevat yhdessä ympärillään tamperelaista kaupunkikulttuuria. Uudet kulttuuritoiminnan muodot, klubimaailma ja alakulttuurit tuovat tervetullutta rosaa perinteiden rinnalle. Kulttuuri on sivistystä, yhdessä tekemistä, elämyksiä ja taidetta. Kulttuuri luo perustan Tampereen yhteisöllisyydelle ja identiteetille. Kulttuuri on myös työtä. Alueen taiteilijat, elämystalouden yrittäjät ja käsityöläiset ovat elävän kulttuurikaupungin perusta ja luovat työtä itselleen ja ympärilleen.

Kulttuuritoiminnan järjestäminen ja rahoittaminen on yhteiskunnan lakisäätöinen tehtävä. Kulttuuri on yhteiskunnan sivistyksen kulmakivi ja arvokasta itsessään. Kulttuuritoiminnan suurin merkitys on sen kyky tuottaa elämäämme rikastuttavia kokemuksia. Näiden kokemusten ympärille kietoutuu kulttuurin laaja yhteiskunnallinen vaikutuskehä: kulttuuri lisää hyvinvointiamme, luo yhteenkuuluvuutta, lisää kaupungin veto- ja pitovoimaa, edistää alueen työllisyyttä ja tukee uusien taitojen oppimista. Kaupungin rooli on olla monimuotoisen kulttuuritoiminnan tuottaja, tukija, mahdollistaja ja lopulta myös yllättävissä paikoissa syntävän kulttuuritoiminnan sallija. Tampere tukee taiteen vapautta.

2020-luku on Tampereella muutosten aikaa. Kaupunkimme siluetti muuttuu ja uusia ihmisiä saapuu tänne sekä käymään että asumaan. Globaaleista ilmiöistä tulee paikallisia: kilpailu kaupunkien välillä kovenee, työelämä on murroksessa, väestö ikääntyy, digitalisaatio etenee harppauksin ja ilmastonmuutos haastaa meidät ajattelemaan uusilla tavoilla. Muutoksen keskellä kaupungilla on tärkeää olla selkeä visio tulevasta. Tampereen näkemys tulevasta on kuvattu kaupunkistrategiassa ”Tampere 2030 – sinulle paras”. Kulttuuristrategia tarkentaa kulttuurin roolia Tampereen strategisessa kehityksessä. Sen tärkein tehtävä on määrittellä, millaisia kulttuurisia tavoitteita, toimenpiteitä ja toimintatapoja kaupungilla tulee olla, jotta Tampere kasvaisi kestävästi ja olisi hyvä paikka kaikille olla ja elää. Strategiassa tunnistamme voimakkaan tarpeen muutokseen toimintatavoissamme. Saavuttaaksemme tavoitteemme, tarvitsemme uusia tekemisen tapoja ja vahvaa yhteistyötä yli organisaatio- ja kuntarajojen.

Kulttuuristrategiaa on rakennettu yhdessä yli tuhannen tamperelaisen kanssa. Kulttuuriunelmiaan ja näkemyksiä kaupunkimme kehittämiskohteista esittivät ohikulkijat, nelosluokkalaiset, palvelukeskusten asiakkaat, kulttuurialan asiantuntijat, taiteilijat sekä yhdistysaktiivit. Strategiassa kuuluu myös kymmenien kaupungin työntekijöiden sekä tulevaisuuden tutkijoiden ääni. Ihmisten toiveet tulevasta on kytketty strategiassa tukemaan ”Tampere 2030 – sinulle paras” -kaupunkistrategian tavoitteita. Keskeisiä toimenpiteitä on tuotu strategiaan osittain kaupungin aiemmin linjaamista suunnitelmista, kuten julkisen taiteen periaatteista, tapahtumatoiminnan suuntaviivoista sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta.

Kulttuuristrategia on työkalu Tampereen kaupungin työntekijöille, johdolle ja luottamushenkilöille. Se tarjoaa kiinnittymispintaa myös kaupunkiorganisaatiota ja kuntarajoja laajemmalle joukolle. Yhteisten tavoitteiden kautta pystymme varmistamaan kaupunkimme kestäväen kasvun ja tekemään Tampereen seudusta elinvoimaisemman ja viihtyisämmän jokaiselle. Tampereella on kaikki edellytykset tähdätä Suomen ja maailman parhaimmaksi paikaksi elää, luoda uutta ja kokea sykähdyttäviä kokemuksia. Siihen työhön tarvitaan meitä kaikkia.

Kuva: Laura Vanzo

Kulttuuristrategiaa tarvitaan NYT!

Tampereen ensimmäinen kulttuuristrategia on ajankohtainen juuri nyt. Edessämme on ainutlaatuisia mahdollisuuksia ja monisyisiä haasteita, joihin voimme kulttuurin avulla tarttua. Suunnitelmallisempaan kulttuurirajatteluun ohjaa myös keväällä 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta, joka velvoittaa kuntia tekemään laajapohjaista yhteistyötä muun muassa kulttuurin saavutettavuuden ja taiteilijoiden työllistymisen edistämiseksi.

Tampere on pitkään nauttinut monipuolisen kulttuurikaupungin maineesta ja Suomen houkuttelevimman muuttopaikkakunnan tittelistä. Kaupunkien välinen kilpailu kovenee tulevaisuudessa eikä asemamme viereänä kulttuurikaupunkina ole itsestäänselvyys. **Haasteita** riittää: kaikilla tamperelaisilla ei ole samoja mahdollisuuksia osallistua kulttuuritoimintaan ja yhteisön moniäänisyydessä on parannettavaa. Kulttuuritoimijoita vaivaa tilan puute, taidekoulutuksen tilanne on vaikea ja niukkenevat resurssit synkistävät kulttuurialalla toimivien tulevaisuuden näkymiä. Tamperelaisia huolestaa myös kulttuuriympäristön tulevaisuus kasvavassa kaupungissa.

Haasteiden rinnalla tulevaisuus avaa houkuttelevia **mahdollisuuksia**. Luovat alat ja kulttuurimatkailu ovat kasvavia talouden aloja ja työllistäjiä. Aineeton arvo on nousemassa ennennäkemättömään asemaan yhteiskunnassa. Alueellinen yhteistyö on toistaiseksi heikosti hyödynnetty voimavara. Kulttuuritoiminnan avulla voimme tuoda ihmisiä yhteen ja rakentaa houkuttelevaa ja moniäänistä kaupunkia. Kulttuurilla on roolinsa myös tulevaisuuden työelämässä osaamisen uudistajana, kun koneälyn ulottumattomissa olevat taidot, kuten empatia, luovuus ja vuorovaikutus, nousevat osaamisen keskiöön. Nämä taidot ovat tärkeitä myös maailmassa, jossa vastakkainasettelu kovenee ja jossa sosiaaliset piirit eriytyvät.

Euroopan kulttuuripääkaupunki valitaan Suomesta vuodelle 2026. Tampere on päättänyt lähteä kisaan yhdessä lukuisten Pirkanmaan kuntien kanssa. Päähakijalla pitää olla hakemusta jättäessään voimassa oleva kulttuuristrategia, joka on linjassa hakukirjan sisältöjen ja ohjelman kanssa.

Kulttuurin merkitys ajassamme on suurempi kuin koskaan. Siksi kulttuuristrategian ja sen toimeenpanon aika on juuri nyt.

"Kulttuuri luo aina hyvinvointia ja viihtyisyyttä ja edistää matkailua eli luo taloutta. Tämä on peruskivi kaikelle niin ihmisten jaksamiselle työssä kuin arjessa, mielen vahvistumiselle, ilolle, henkisten resurssien lisäämiselle ja terveydelle."

-Kulttuuriyhdistyksen edustaja työpajassa

Kulttuurista kestävästi kasvava kaupunki

Kulttuurilla on merkittävä vaikutus siihen, että Tampere kasvaa. Vielä suurempi merkitys kulttuurilla on siihen, millaiseksi kaupungiksi Tampere kasvaa. Kulttuuri on samanaikaisesti yhteiskunnan toimivuuden ja jatkuvuuden perusta ja samalla dynaaminen muutosvoima, joka mahdollistaa kestävästi kasvun kohti kaupungin strategisia tavoitteita. Kulttuurin avulla voimme pitää kaikki mukana muutoksessa, säilyttää juuremme ja yhteyden toisiin sekä kehittää yhdessä uutta. Kulttuurin avulla vastaamme tulevaisuuden haasteisiin ja tartumme avautuviin mahdollisuuksiin.

Elävä ja uusiutuva kulttuuri on elinvoimaisen ja vetovoimaisen kaupungin elinehto ja yhteisöllisyyden perusta. Luovien toimijoiden verkostoissa syntyy uutta aineetonta arvoa ja elämyksellistä taidetta. Luottamalla kaupunkilaisten ja yhteisöjen osaamiseen ja kerryttämällä Tampereelle luovaa pääomaa, luomme kiinnostavan ja kasvavan kaupungin asukkaalle.

Asukkaidensa näköinen kaupunki on kiinnostava ja vetovoimainen myös vierailijoille.

Kulttuurisesti kestävästi kasvun ulottuvuudet

Kasvu

Kulttuuri lisää alueen vetovoimaa asuin- ja matkailupaikkakuntana. Kulttuuri luo ympärilleen työtä ja uusia elinkeinoja.

Ekologinen kestävyys

Kulutuskulttuurin muutos ohjaa ihmisiä aineettoman arvon ääreen. Elämyksistä tulee materiaa tärkeämpiä. Taiteen avulla voidaan lisätä ihmisten empatiakykyä sekä ymmärrystä yhteiskunnan tilasta ja ohjata kohti kestävämpää elämäntapaa.

Sosiaalinen kestävyys

Kulttuuritoiminnan avulla ihmiset voivat kiinnittyä osaksi yhteiskuntaa ja uusia yhteisöjä. Merkityksellisen tekemisen äärellä syntyy uusia kohtaamisia.

Kulttuurinen kestävyys

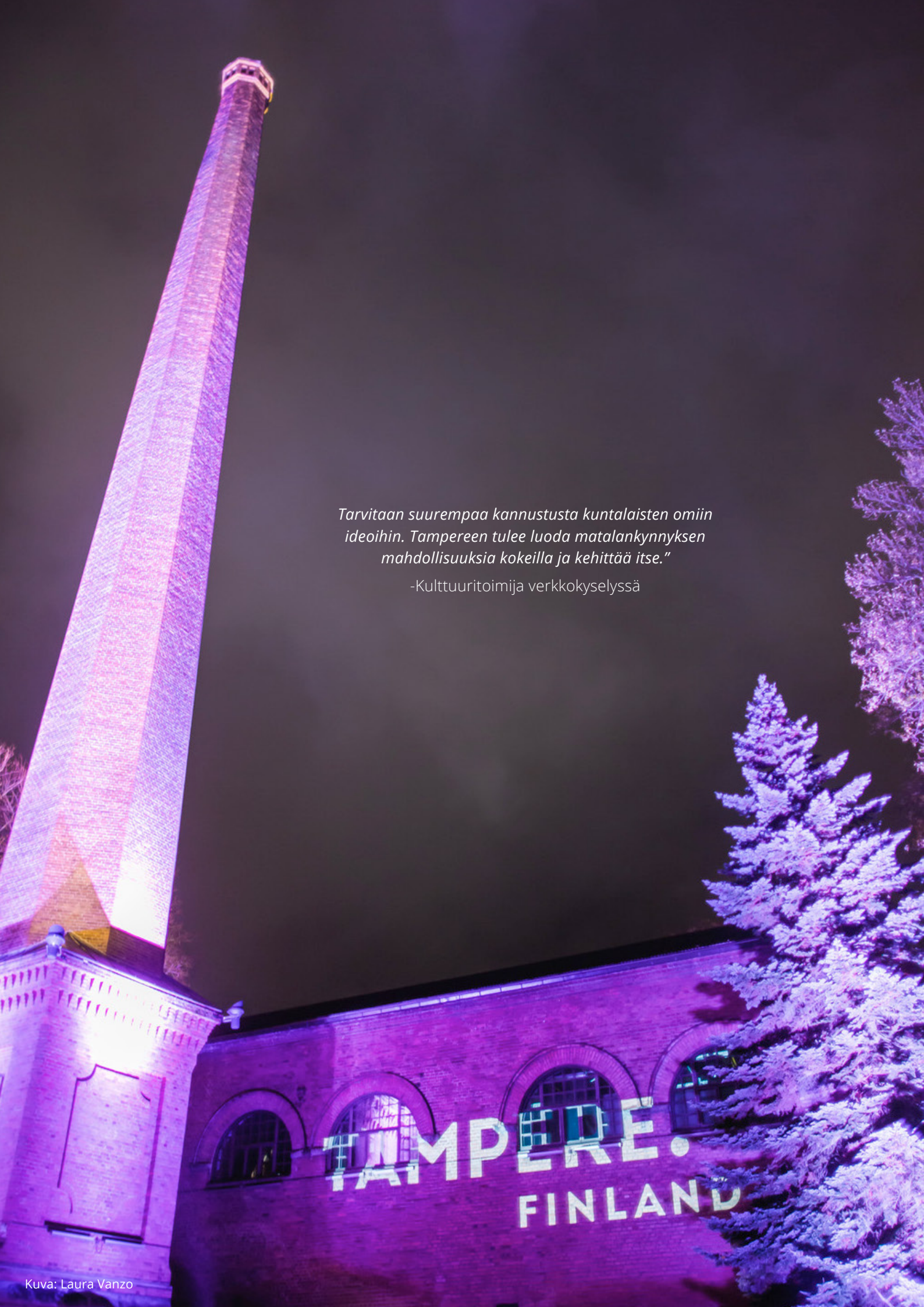
Kaupungin uudistuessa on tärkeää, että alueesta omaleimaisen tekevät tarinat, aineeton ja rakennettu historia, perinteet ja henki säilyvät sekä saavat uusia muotoja.

Kuva: Laura Vanzo

Kuva: Jaakko Laurila

*Tarvitaan suurempaa kannustusta kuntalaisten omiin
ideoihin. Tampereen tulee luoda matalankynnyksen
mahdollisuuksia kokeilla ja kehittää itse."*

-Kulttuuritoimija verkkokyselyssä

Kulttuurista kestävästi kasvavan kaupungin tavoitteet

Yhdenvertainen kulttuuri lisää
kaikkien kaupunkilaisten hyvinvointia

Luovat alat ja ihmiset kasvattavat
kaupungin elinvoimaa

Omaleimainen ja elävä kaupunkiympäristö
rakentaa Tampereen pitovoimaa ja viihtyisyyttä

Kansainvälisen tason kulttuuri- ja tapahtumatar-
jonta on keskeinen osa Tampereen vetovoimaa

MUUTOSVOIMA 1: Haku Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026

TOIMINTATAPA: Kulttuuri koko kaupungin asiana

TOIMINTATAPA: Osallisuus toiminnan lähtökohtana

TOIMINTATAPA: Alueellinen yhteistyö

KULTTUURI KOSKETTAA KAIKKIA:

Kuva: Laura Vanzo

Yhdenvertainen kulttuuri lisää kaikkien kaupunkilaisten hyvinvointia

Kulttuuri lisää tutkitusti ihmisten hyvinvointia. Se tuo merkityksellisyyttä elämään, sen tekeminen voimaannuttaa ja lisää luovaa kyvykkyyttä. Kulttuuri auttaa rakentamaan identiteettiä eri elämänvaiheissa ja muutokohdissa. Se avaa uusia näkökulmia ja mahdollisuuksia maailmaan aina varhaislapsuudesta vanhuuteen. Jokaisella kaupunkilaisella on jotain arvokasta ja erityistä annettavana maailmalle iästä, taustasta tai toimintakyvystä riippumatta. Jotta kulttuuri koskettaisi kaikkia kaupunkilaisia, ja jotta jokaiselle syntyisi siihen elämysten ja toiminnan kautta omakohtainen omistajuus ja voimaannuttava tunneside, on kulttuurin oltava kaikin tavoin yhdenvertaista.

Mahdollisuus kulttuuritoimintaan ja kulttuurin luomiseen, kuten saavutettavasti hinnoiteltuihin kulttuuri- ja taideharrastuksiin, voi olla vähävaraisen koko elämän läpi kantava voimavara. Yhteiskunnasta syrjään jääneelle se voi olla ratkaiseva kutsu ja askel osaksi merkityksellisiä yhteisöjä. Kulttuurin ja harrastusten äärellä koetut oivallukset ja onnistumisen elämykset lisäävät kulttuurihyvinvointia, joka säteilee myönteisesti myös muille elämänalueille.

Tampere kasvaa vauhdilla, ja samalla väestörakenne muuttuu ja moninaistuu. Osallisuuden lisääminen, monikulttuurisuuden kunnioitus sekä kulttuurin ja taiteen tekeminen saavutettavaksi kaikille tasa-arvoistaa kaupunkilaisten mahdollisuuksia ja ennaltaehkäisee sosiaalisia ongelmia. Kestävän kasvun varmistamiseksi kulttuurin tasavertainen saavutettavuus ja esteettömyys pitää varmistaa erityisesti yhteiskunnan haavoituvimmille väestöryhmille.

TULEVAISUUDEN ILMIÖT JOIHIN VASTAAMME: Väestön ikärakenteen muutos, polarisaatio, kulttuurihyvinvoinnin merkityksen kasvu, sosiaali- ja terveystalouden uudistus, uudet kaupunkilaiset.

SINULLE PARAS -KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITTEET: Yhdenvertaisuus ja varhainen tuki, tasaisesti jakautunut hyvinvointi, paras asiakas- ja asukaskokemus, yhdessä tekeminen ja inhimillinen.

Mitä voimme odottaa näkevämme vuoteen 2030 mennessä?

- Jokaisella tamperelaisella on mahdollisuus osallistua kulttuuritoimintaan ja toteuttaa itseään omista lähtökohdistaan.
- Kulttuurin merkitys tamperelaisten hyvän elämän lähteenä on kohonnut.
- Yhteiskunnan moninaisuus ja moniäänisyys nähdään rikkautena.
- Pirkanmaa on kulttuurihyvinvoinnin eurooppalainen edelläkävijä.

Keskeiset toimenpiteet

1.1 Kehitetään kaikille avoimen kulttuuritarjonnan saavutettavuutta

Varmistetaan, että jokaisella tamperelaisella on mahdollisuus osallistua kaikille avoimeen kulttuuritoimintaan ja harrastuksiin. Puretaan osallistumisen esteitä, joita ovat mm. raha, kieli, fyysiset esteet, tiedon ja seuran puute sekä toiminnan sijainti. Kehitetään yleisötyön muotoja ja hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja.

1.2 Tuetaan kulttuuriin osallistumista räätälöimällä palveluja

Jokaisen oikeus kulttuuriin turvataan. Jos ihmisellä ei ole mahdollisuuksia osallistua kaikille avoimeen kulttuuritoimintaan, tuodaan toiminta heidän luokseen. Palvelut räätälöidään tarvittaessa jokaiselle sopivaksi yhteistyössä eri alojen asiantuntijoiden ja asiakkaiden kanssa.

1.3 Nostetaan moninaisuus voimavaraksi

Mahdollistetaan uudenlaisia kohtaamisia ja otetaan erityisryhmät ja vähemmistöt mukaan myös sisällöntuottajina ja asiantuntijoina. Tuodaan ihmisten moninaisuutta esiin viestinnän ja sisältöjen kautta.

1.4 Hyödynnetään kulttuurin hyvinvointivaikutuksia sosiaali- ja terveystalouksissa

Tuodaan kulttuuri ja taide rakenteelliseksi osaksi erilaisia hoito- ja sosiaalityön muotoja. Hyödynnetään kulttuurisia keinoja esimerkiksi maahanmuuttajien kotouttamisessa, nuorten kasvun ja perheiden tukemisessa sekä ikäihmistien elämänlaadun parantamisessa. Otetaan kulttuurihyvinvointi osaksi asiakasohjausta, hoitosuunnitelmia ja kirjaamista.

A woman with dark curly hair, wearing a red sequined dress, is smiling and pointing upwards. She is positioned on a large, red, spherical object that is illuminated by several small, warm-toned lights. The background is dark with some yellow light beams.

LUOVIEN IHMISTEN KOTI.

Kuva: Sorin sirkus: Kristian Wanvik

2

Luovat alat ja ihmiset kasvattavat kaupungin elinvoimaa.

Elävä ja monipuolinen kulttuurikaupunki syntyy sen tekijöistä. Alueen kulttuuritoimijat kellaribändeistä asukasyhdistyksiin ja taiteilijoista pelialan yrittäjiin synnyttävät Tampereelle kiinnostavia kulttuurisisältöjä, joiden ympärille kehittyy yhteisöjä, työtä, vetovoimaisia kulttuurikohteita ja lopulta myös Tampereen tarina. Tulevaisuuden kaupungissa taiteilijoiden ja muiden luovien alojen ammattilaisten ja harrastajien osaamista hyödynnetään osana kaupungin kehittämistä.

Kilpailu innovatiivisista osaajista ja luovasta pääomasta kasvaa kaupunkien välillä. Elinvoimainen kaupunki tarvitsee idearikkaita ihmisiä, joilla on myös taitoa ja mahdollisuuksia toteuttaa osaamistaan. Jotta luovan pääoman kertyminen kaupunkiin varmistetaan, on keskeistä nostaa taiteilijoiden, kulttuurialojen ja -koulutuksen sekä -harrastusten arvoa ja asemaa. Kehittämällä taiteilijoiden ja muiden luovien alojen ammattilaisten, kulttuurin harrastajien ja kaupunkiaktivistien toimintamahdollisuuksia, varmistetaan kaupungin omaleimainen kulttuurielämä, yhteisöllisyyden rakentuminen sekä elinkeinorakenteen kestävä kasvu.

TULEVAISUUDEN ILMIÖT JOIHIN VASTAAMME: Muuttuva kansalaisyhteiskunta, niukkenevat resurssit, pitovoimahaasteet, kaupunkien välinen kilpailu, kasvava kaupunki, työelämätaitojen muutos.

SINULLE PARAS -KAUPUNKISTRATEGIAN TAVOITTEET: Luovuuden ja innovaatioiden kohtauspaikka, kiinnostavin toimintaympäristö yrityksille, joustavimmat mahdollisuudet oppia ja työllistyä, 300 000 asukkaan elävä kaupunki.

Mitä voimme odottaa näkevämme vuoteen 2030 mennessä?

- Kulttuuritoimijoilla on erinomaiset toimintaedellytykset luoda uutta kiinnostavaa kaupunkikulttuuria ja sisältöjä yhdessä laajan toimijaverkoston kanssa.
- Tampere on kansainvälisesti tunnettu ja verkottunut sekä valtakunnallisesti merkittävä taiteen ja taidekoulutuksen kaupunki.
- Kaupungin tilat ovat avoimia ja ne toimivat joustavasti alustana ideoille ja yhteisöille.
- Taiteilijoiden työllisyys on parantunut.

Keskeiset toimenpiteet

2.1 Luovien alojen verkostoja, työllisyyttä ja osaamista tuetaan poikkihallinnollisesti

Kaupunki ottaa vahvan roolin Pirkanmaan luovien alojen verkostojen koordinoijana ja tukijana sekä työllisyyden ja osaamisen edistäjänä. Kaupunki edistää paikallisten ja kansainvälisten kontaktien syntymistä alan sisällä ja eri alojen välillä. Toimijoille tarjotaan tukea kansallisen ja kansainvälisen rahoituksen haussa. Alueen yritysten ja kaupunkiorganisaation ymmärrystä luovien alojen osaajien hyödyntämisestä lisätään. Kaupunki toimii esimerkkinä taiteesta maksavana organisaationa.

2.2 Kulttuuritoimijoille tarjotaan tiloja

Taiteilijoiden ja muiden kulttuuritoimijoiden toimintamahdollisuuksia parannetaan tarjoamalla tiloja työskentelyyn ja yhteisölliseen toimintaan. Tampereelle laaditaan kulttuuritilasuunnitelma ja kehitetään uusia tilojen käytön toimintamalleja yhteistyössä toimijakentän kanssa. Suunnitelmassa otetaan huomioon eri taiteenalojen erityistarpeet ja linjataan tilojen monikäyttöisyyttä ja kehitetään innovatiivisia tilojen käytön muotoja.

2.3 Kansalaisyhteiskunnan tuen palveluja kehitetään

Kaupungin prosesseja ja palveluja kehitetään palvelemaan kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia. Tarkasteluun otetaan lupa- ja tilavarauksetkäytännöt, avustustoiminnan ja rahoitusmuotojen kehittäminen sekä yhteistyöverkostot. Toimijoiden käyttöön tarjotaan digitaalisia viestinnän ja markkinoinnin kanavia. Kaupungin omalla tapahtumatuotannolla luodaan mahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnan toiminnalle ja näkyvyydelle.

2.4 Luovien alojen koulutuksen ja taidekasvatuksen merkitystä nostetaan uuden osaamisen ja kyvykkyyksien kasvattajana

Kaupunkilaisille taataan mahdollisuus kasvaa kulttuuriin ja taiteeseen kasvatuksen ja koulutuksen avulla osana elinikäistä oppimista. Tamperealaisten taideoppilaitosten korkeatasoinen opetus ja sen kehittäminen turvataan.

MERKITYKSELLINEN KAUPUNKI.

3

Kuva: Touko Hujanen

Omaleimainen ja elävä kaupunkiympäristö rakentaa Tampereen pitovoimaa ja viihtyisyyttä

Kaupungin merkityksellisyys syntyy ihmiskeskeisyydestä. Merkityksellinen kaupunkiympäristö on omaleimainen ja tarjoaa mahdollisuuksia oleskeluun, omaehtoiseen harrastamiseen ja yhteisiin hetkiin. Kaupunkilaiset luovat itselleen tärkeisiin paikkoihin tunnesiteen ja tuottavat kaupunkitilaan toiminnallaan jatkuvasti uusia merkityksiä. Merkityksellisyys syntyy paitsi toiminnan mahdollisuuksista myös tunnetilasta, jonka kaupunkiympäristö asukkaan tai vierailijan mielessä herättää. Fyysisen ympäristön merkityksellisyyttä syventävät tarinat, joita kaupungista ja sen historiasta kerromme.

Tampere on elävä kulttuuriympäristö, jossa historialliset tarinat ja kulttuuriperintö kohtaavat uudistuvan tulevaisuuden kaupungin. Laadukas arkkitehtuuri, omaehtoisen harrastamisen paikat, elämyksellinen julkinen taide ja luonnonläheisyys lisäävät viihtyisyyttä ja kohottavat asuinalueiden identiteettiä. Pääsy veden äärelle, uudet ulkoilureitit maalla ja vesistöissä ja viihtyisät puistot kannustavat vähäpäästöiseen liikkumiseen ja oleskeluun kaupungissa. Kaikille avoimet julkiset tilat, kuten kirjastot, liikunta- ja leikkipaikat ja julkiset saunat tuovat ihmisiä yhteen ja rikkovat sosiaalisia kuplia. Sosiaaliset siteet vahvistavat kuuluvuuden tunnetta.

Tampereen siluetti on historiallisen suuressa muutoksessa. Uuden edessä on tärkeää turvata kaupungin omaleimaisuus ja kulttuurinen kestävyys. Kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävää kaupunkia kehitetään tiivissä yhteistyössä kaupunkilaisten ja kulttuuritoimijoiden kanssa. Merkityksellinen kaupunkitila syntyy varmistamalla, että kaikilla kaupunkilaisilla on yhtäläiset mahdollisuudet tuntea omistajuutta ja yhteyttä julkisiin tiloihin ja kaupunkiympäristöön.

TULEVAISUUDEN ILMIÖT JOIHIN VASTAAMME: Kaupungistuminen, nopea muutos ja täydentyvä kaupunkirakenne, ilmastonmuutos ja niukkenevat resurssit, kaupungin pitovoimahaasteet, sosiaaliset kuplat.

SINULLE PARHAAN KAUPUNGIN TAVOITTEET: 300 000 asukkaan viihtyisä ja elävä kaupunki, älykkään ja kestävä liikenteen ja kaupunkikehityksen edelläkävijä, hiilineutraali, Pohjoismaiden vetovoimaisin elämyskaupunki, paras asukaskokemus.

Mitä voimme odottaa näkevämme vuoteen 2030 mennessä?

- Tampereen tarina näkyy. Uudet ja vanhat rakennukset sekä julkiset ja yksityiset tilat muodostavat sopusoinnussa monikerroksisen, omaleimaisen ja viihtyisän kaupungin.
- Kaupunkitila kannustaa kaikkia kaupunkilaisia sekä vierailijoita vähäpäästöiseen viihtymiseen ja oleskeluun.
- Korkealaatuinen arkkitehtuuri, viheralueet ja julkinen taide tarjoavat arjen kulttuurielämyksiä.
- Asuinalueilla on tasavertaiset mahdollisuudet omaehtoiseen harrastamiseen, liikkumiseen ja leikkiin.
- Ympäristö ja kaupunkitilat tukevat yhteisöllisyyden syntymistä. Toiminnan ja kohtaamisen paikkoihin on helppo löytää.
- Eri kaupunginosille on rakentunut positiivinen, omaleimainen identiteettinsä.

Keskeiset toimenpiteet

3.1 Julkista taidetta ja sen vaikutavuutta lisätään

Julkinen taide otetaan tiiviimmäksi osaksi kaupungin kehittämistä. Taiteella parannetaan epämieluisaksi koettuja paikkoja sekä kävelyreittien ja julkisen liikenteen houkuttelevuutta. Kaupunginosien positiivista profiloitumista tuetaan taitteen ja korkealuokkaisen rakentamisen avulla.

3.2 Kaupunkitilaa suunnitellaan oleskelua, harrastamista ja kohtaamisia mahdollistavaksi

Omaehtoisen harrastamisen, leikin ja liikkumisen mahdollisuudet turvataan lähellä asukkaita ja kaupungin tiloja kehitetään tekemisen ja oleskelun paikkoina. Mahdollisuuksia luonnosta nauttamiseen lisätään muun muassa uusien reittien avulla sekä avaamalla pääsyjä veden äärelle. Keskustaa suunnitellaan kävelemisen ja kaiken ikäisten asumisen ja oleskelun alueena.

3.3 Korkealaatuista ympäristöä suunnitellaan yhdessä asukkaiden kanssa

Tampereen kaupunkiympäristön ja rakentamisen laatua kehitetään muun muassa uudistamalla Tampereen arkkitehtuuriohjelma sekä järjestämällä suunnittelukilpailuja. Viheralueet tuodaan vahvasti osaksi täydentyvää kaupunkia. Asukkaita houkutellaan osallistumaan ympäristön suunnitteluun.

3.4 Omaleimaista historiaa vaalitaan ja tuodaan aktiivisesti esiin

Ajallisten kerrostumien säilyminen kulttuuriympäristössä turvataan. Tampereen tarinoina ja historiaa tuodaan aktiivisesti esiin fyysisessä ympäristössä, nimistössä, viestinnässä ja digitaalisiin ratkaisuihin hyödyntäen.

Kuva: Laura Vanzo

KOKOAAAN SUUREMPI.

4

Kansainvälisen tason kulttuuri- ja tapahtumatarjonta on keskeinen osa Tampereen vetovoimaa

Kulutuskulttuurin murros on nostanut luovat elämykset ja aineettomien kokemusten jakamisen uuteen arvoon. Elämme aikaa, jona museoihin jonotetaan tuntikausia räntäsateessa ja stadionkeikkoja järjestetään tuplamäärä suuren kysynnän vuoksi. Korkeatasoinen ja kansainvälisesti merkittävä kulttuuri- ja tapahtumatarjonta nostavat kaupunkia maailmankartalle ja toimivat merkittävinä vetovoimatekijöinä. Elämystalous ja kulttuurimatkailu ovat nopeasti kasvavia talouden aloja ja työllistäjiä. Kaiken kehityksen keskiössä ovat laadukkaat ja mielenkiintoiset sisällöt.

Tampere on kokoaan suurempi kulttuurikaupunki monella mittarilla. Olemme julistautuneet teatteripääkaupungiksi sekä saunapääkaupungiksi ja sijoitumme kärkijoukkoihin muun muassa urheilutapahtuma-, museo- ja keikkatilastoissa. Monikulttuurisessa maailmassa vierailijoita ja paikallisia vetävät puoleensa sekä populäärikulttuurin kukoistus että kokeilevat ja kulttuurin ja taiteen muodot. Paikallisesti marginaalisilla kulttuuri-ilmiöillä on maailmalla suuri yleisöpotentiaali. Tampere tähtää korkealle. Tarjonnan monipuolisuus ja korkea laatu ovat kaupungin kulttuuri- tapahtumapolitiikan kivijalka myös jatkossa. Perinteiden rinnalla tarvitaan kykyä uudistua ja hyödyntää tulevaisuuden ja digitalisaation mahdollisuuksia.

Kaupungistumiskilpailussa mukana oleminen ja kasvu pohjoismaiden vetovoimaisimmaksi elämiskaupungiksi edellyttää alueellista yhteistyötä, kunnianhimoista kulttuuripolitiikkaa, rohkeita tekoja ja panostamista laadukkaan, kansainvälisen tason kulttuuritarjontaan ja elämysinfran.

TULEVAISUUDEN ILMIÖT JOIHIN VASTAAMME: Kaupunkien välinen kilpailu, elämysten ja luovien alojen merkityksen kasvu, aineeton kulutuskuulttuuri, kulttuurimatkailun kasvu.

SINULLE PARHAAN KAUPUNGIN TAVOITTEET: Pohjoismaiden vetovoimaisin elämiskaupunki, Maailmalla tunnettu ja kansainvälisesti verkottunut.

Mitä voimme odottaa näkevämme vuoteen 2030 mennessä?

- Tampere on Pohjoismaiden vetovoimaisin elämiskaupunki ja yksi johtavista tapahtumakeskuksista.
- Tampereen kulttuuritoimijoilla on ensiluokkaiset puitteet kehittää toimintansa sisältöjä ja laatua. Tampereen kulttuurinen vetovoima syntyy sisältöjen ensiluokkaisesta laadusta.
- Tapahtumien ja muun kulttuurin ympärille kietoutuva elämystalous on vahvistanut merkitystään alueen elinvoiman lähteenä.
- Marginaalissa olevien kulttuurin muotojen kukoistus on osa Tampereen vetovoimaa.

Keskeiset toimenpiteet

4.1 Panostetaan elämisyinfraan ja sisältöihin

Tampere investoi tulevaisuuden kulttuurikaupunkiin kansallisen ja kansainvälisen vetovoiman lisäämiseksi. Luodaan uusia edellytyksiä tapahtumille ja matkailulle ja edistetään kaupungin omien taidelaitosten, kumppanuustojen ja kulttuurikentän edellytyksiä toteuttaa kansainvälisen tason näyttelyitä, esityksiä ja tapahtumia.

4.2 Panostetaan tapahtumiin

Tampereen kaupunki panostaa voimakkaasti kansainvälisten, kansallisten ja alueellisesti merkittävien tapahtumien hakuun, ideointiin, kehittämiseen ja mahdollistamiseen.

4.3 Vahvistetaan Tampereen tunnettuutta kulttuurikaupunkina

Tampereen kansainvälistä tunnettuutta vetovoimaisena kulttuuri- tapahtuma- ja urheilukaupunkina vahvistetaan ottamalla kulttuuri ja sisällöt kiinteämmäksi osaksi kaupunkimarkkinointia ja lisäämällä kaupungin näkyvyyttä av-tuotannoissa. Tampere nostaa markkinointiviestinnässään esiin myös uusia, kokeellisia ja marginaalisia kulttuuritoiminnan muotoja.

*"Ei sillä väliä mitä on,
kunhan tehdään yhdessä."*
-Asiakas Mummonkamarissa

*"Rakastan laulaa ja haluaisin
jotenkin näyttää sen ihmisille."*
-Neloslukkalainen työpajassa

Toimintatavat

Kulttuuri koko kaupungin asiana

Menestyvää kaupunkia tulee kehittää kokonaisvaltaisesti. Tulevaisuuden kaupungilla tulee olla ymmärrys, että kulttuurin edistäminen on koko kaupunkiorganisaation ja -yhteisön asia. Voimme vaikuttaa tila- ja elinkeinopolitiikalla, koulutuksella, kaupunkisuunnittelulla sekä sosiaali- ja terveyspalveluilla merkittävästi siihen millainen kulttuurikaupunki Tampereesta rakentuu. Elävän kulttuurikaupungin rakentaminen tukee koko kaupungin elinvoimaisuutta ja yhteisiä tavoitteita.

Kuva: Haté Iso-Tyykäri

Osallisuus toiminnan lähtökohtana

Osallisuus palvelujen suunnitteluun ja toteuttamiseen ovat strategian poikkileikkaavia periaatteita. Luottamalla kaupunkilaisten asiantuntemukseen luomme tamperelaisten näköistä kulttuurikaupunkia ja tulevaisuutta. Toimimme aktiivisesti verkostoissa ja vaalimme yhteistyösuhteita olemalla kiinnostavia ja tasavertaisia kumppaneita.

Kuva: Salla Montonen

Alueellinen yhteistyö

Tampere tekee kulttuurissa vahvaa yhteistyötä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa ja toimii alueen kehityksen veturina. Yhdessä Pirkanmaan vahvojen kulttuurikuntien kanssa luomme kulttuurin avulla vetovoimaista ja kiinnostavaa asumisen ja matkailun aluetta täällä olevilla ja muualta tuleville. Pirkanmaan yhteinen kulttuurihyvinvointisuunnitelma kytkee kulttuurin yhteen alueellisen hyvinvoinnin edistämisen kanssa.

Kuva: Olli-Pekka Latvala

MUUTOSVOIMA:

TAMPERE EUROOPAN KULTTUURIPÄÄKAUPUNGIKSI 2026.

Euroopan kulttuuripääkaupunki valitaan seuraavan kerran Suomesta vuonna 2026. Tämä avaa Tampereelle ennennäkemättömän mahdollisuuden toteuttaa strategisia tavoitteitaan suuressa mittakaavassa. Tampere hakee titteliä yhdessä lukuisten Pirkanmaan kuntien kanssa. Hakuprosessi nostaa kulttuurin kaikessa moninaisuudessaan laajaan keskusteluun ja toimii katto-ohjelmalla kaupungin ja maakunnan merkittävälle kulttuurin kehittämishankkeille. Kulttuuripääkaupunkivuoden hakuprosessilla ja taiteellisella ohjelmalla tuetaan strategisten tavoitekonaisuuksien toteutumista.

Sanoista tekoihin

Kulttuuristrategia antaa selkänöjää poliittiseen päätöksentekoon. Keskeisiä toimenpiteitä toimeenpannaan osana Tampereen kaupungin johtamisjärjestelmää kaupungin kaikilla palvelualueilla. Kaupungin avustusyhteisöt ja sidosryhmät osallistuvat strategian toimeenpanoon omalta osaltaan. Strategia päivitetään tarvittavilta osin 1–2 kertaa valtuustokauden aikana.

Kulttuuristrategian toimeenpano Tampereen kaupungissa

- kulttuuristrategia poliittisen päätöksenteon tukena
- keskeisten toimenpiteiden sisällyttäminen lautakuntien palvelu- ja vuosisuunnitelmiin 2020–2030
- strategian tavoitekokonaisuuksien huomioon ottaminen kaikessa toiminnassa
- Euroopan kulttuuripääkaupunkihaku 2026 osana toimeenpanoa
- strategiset painopisteet avustustoiminnan kriteeristöissä ja kumppanuusneuvotteluissa

Strategian päivittäminen

- Kulttuuristrategia toimii pohjana vuonna 2021 uudistettavan kaupunkistrategian kulttuurisällöille.
- Poikkihallinnollinen työryhmä arvioi strategian päivytstarvetta yhdessä sidosryhmien ja asukkaiden kanssa 1–2 kertaa valtuustokaudessa.

Kuva: Touko Hujanen

Kuva: Touko Hujanen

Kuinka seuraamme onnistumistamme?

Kulttuuristrategian keskeisten toimenpiteiden toteutumista seurataan osana lautakuntien palvelu- ja vuosisuunnitelmien raportointia. Lisäksi poikkihallinnollinen työryhmä laatii raportin strategiatavoitteiden etene- misestä vuosittain. Raporttiin sisällytetään sanallinen arviointi toimenpiteiden edistymisestä sekä arvioi- daan vaikuttavuutta muutamalla määrällisellä vaikuttavuusindikaattorilla.

Raportti luovutetaan kaupungin sivistys- ja kulttuurilautakunnalle, kaupungin johtoryhmälle sekä kaupun- ginhallitukselle ja sen pohjalta julkaistaan tiedote Tampereen kaupungin verkkosivuilla. Ensimmäinen ra- portti laaditaan alkuvuodesta 2021.

Euroopan kulttuuripääkaupunkihauulle ja sen vaikutuksille laaditaan arviointi- ja seurantasuunnitelma. Kult- tuuristrategian tavoitteiden toteutumista seurataan soveltuvin osin samassa yhteydessä.

Kulttuuristrategian määrälliset indikaattorit

indikaattori	Tavoitekokonaisuus	Tietolähde
Mielikuva Tampereen kulttuuritarjonnan monipuolisuudesta on kasvanut.	Kaikki	Taloustutkimuksen muut- tohalukkuus kaupunkeihin -tutkimus (2 v. välein)
Kulttuuritoiminnan positiivinen vaikutus aluetalouteen on kasvanut	Kaikki	Tampereen kaupungin ta- pahtumien vaikuttavuuden arviointi
Sijointus kulttuurin TEA-viisarissa (terveyden edistämisen itsearviointi) on paras verrattu- na muihin Kutoskaupunkeihin.	Kulttuuri koskettaa kaikkia	Kulttuurin TEA-viisari
Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntä- mien harkinnan varaisten avustusten mää- rä pirkanmaalaisille toimijoille on kasvanut.	Luovien ihmisten koti	Taike, kulttuurin aluetietoperusta
Taiteen edistämiskeskuksen pirkanmaalai- sille myöntämien avustusten määrä on Suo- men kärkeä asukaslukuun suhteutettuna.	Luovien ihmisten koti	Taike, kulttuurin aluetietoperusta
Kulttuurialan tutkinnon suorittaneiden työttömyys on vähentynyt.	Luovien ihmisten koti	Taike, kulttuurin aluetietoperusta
Nuorten kokemus harrastuspaikkojen riit- tävydestä alueellaan on parantunut	Merkityksellinen kaupunki, kulttuuri koskettaa kaikkia	Kouluterveyskysely
Kävijämäärät keskeisissä kohteissa ovat kasvaneet.	Kokoaan suurempi	Tampereen kaupungin strategiaseuranta
Hotelliyöpymisten määrä Tampereella on kasvanut	Kokoaan suurempi	Majoitustilasto

